

IX. Országos Neumann Kongresszus Győr, 2006. június 27 – 29.

Vámos Tibor akadémikus a kongresszus szakmai és szervezési színvonalát dicsérő szavaival zárult az NJSZT IX. Országos Neumann Kongresszusa Győrben, a Széchenyi István Egyetemen.

A június 27–29. között zajlott konferencia *Információs társadalom – nincs más választás* főcímet, *Nemzeti fejlesztés, együtt Európával* alcímet viselte, utalva a Magyarország előtt álló legfontosabb fejlesztésekre.

A háromnapos kongresszust Bakonyi Péter, az NJSZT elnöke nyitotta meg, aki emlékeztetett a lisszaboni folyamatra, amely az Európai Unió országainak felzárkózását, az Amerikai Egyesült Államokkal szembeni lemaradását kívánja kiegyenlíteni úgy, hogy Európa a legversenyképesebb régióvá váljon. Ugyancsak felzárkóztatási célokat szolgál majd az EU támogatási keretösszege, 22 és fél milliárd euró, amely Magyarország rendelkezésére áll a következő hat esztendőben.

A konferencia meghívott külföldi szakmai tekintélye is a fejlődésről be-

szélt. Dileep Bhandarkar, az Intel Corporation egyik kutatás-fejlesztési vezetője a mikrochipek fejlődéstörténetét ismertette 1971-től kezdve, felidézve a Moore-törvényt, és a változások mozgatórugóit. Azt a követelményt, hogy a mikroprocesszorok minél nagyobb teljesítményre legyenek képesek, minél kisebb erőforrásokkal. Az eltelt évtizedekben a Moore-törvény szerint kétfévente megkétszereződött a használatban álló mikrochipek száma, és újabbnál újabb generációk követték egymást. A jól is-

mert Pentium IV-et azonban nem váltja fel az újabb változat, mert az Intel bejelentette, hogy új termékcsaláddal lép piacra. Az új termékcsaládról információk a www.intelstartyourengines.com weboldalon olvashatóak.

A nemzetközi kitekintés után a hazai tudományos élet egyik vezető alakja, dr. Kroó Norbert, a Magyar Tudományos Akadémia elnökhelyettese beszélt Kihívások és lehetőségek a 21. század kutatás-fejlesztésében címmel. Általános elvként kiemelte, hogy a kutatási eredmények realizálódásának, a „civil életben” való gyors hasznosításának szerepe nő, mivel a kutatás gazdagítja a társadalmat, a szellemi tőke pedig vonzza az anyagit. Felidézte azt a kutatást, hogy az elmúlt 25 év technológiai áttöréséből, mely felfedezéseket értékelnek leginkább a köznapok életében. A lista első hat helyezettje a következők szerint alakult: drótnélküli világ, védelmi technológiák, alternatív meghajtású autók, biotechnológia, számítógép, lézerek. Kroó Norbert megjegyzi, hogy a következő évek legnagyobb tudományos áttörését a bio-,

a nano-, és az információtechnológia kutatásai fogják jelenteni. Példaként említette, hogy az MTA SZTAKI-ban folyó tudományos együttműködés egyik eredményeként már alkalmaznak egy olyan digitális képalkotási módszert, amellyel egy másodperc alatt ötvenezer felvétel készíthető.

A délelőtti plenáris ülést az idei díjak átadása követte. A díjazottak méltatását a 3–7. oldalon közöljük. A díjak átadását Bakonyi Péter, az NJSZT elnökének előadása követte, Merre tart Európa az információs társadalom építésében címmel. A helyzetelemzés az erősségeket és gyengeségeket is sorra vette, mindazokkal a mutatószámokkal, amelyek a lisszaboni folyamat előrehaladását hivatottak érzékelteni. Az internet-használat, a széleskörű elterjedtsége és az elektronikus szolgáltatások száma jelzi, hogy az EU országokban egyre nagyobb arányban használják a fejlett technológiát, és alkalmazásokat. Mindamelllett az EU 2010-ig tartó felzárkózási programjában öt új prioritást emelt ki, az új ge-

A tartalomból

IX. Országos Neumann Kongresszus 1-2.
15–16. oldal

Díjazottak
3–7. oldal

ECDL
8–10. oldal

Szakmai közösségeink
12–13. oldal

Nyári könyvajánló
14–15. oldal

(folytatás az 1. oldalról)

nerációs kormányzati szolgáltatások bevezetése mellett. Alapelv, hogy az elektronikus szolgáltatások mindenki számára legyenek elérhetőek és hatékonyak. Valósuljon meg az e-közbeszerzés, és általános kötelezettség a tagországok számára, hogy 2008-ig be kell vezetniük az egészségügyi kártyát. Kiemelten fontos továbbá a tartalomfejlesztés, a teljes lefedettség elérése a szélessávú technológiák alkalmazásában, az informatikai írástudás széles körű terjesztése, az elektronikus azonosítás, és a nyitott szabványok alkalmazása.

Dr. Halm Tamás, a Nemzeti Fejlesztési Hivatal elnökhelyettese „hattyúbeszédét” tartotta, mert július 1-jétől megszűnik az NFH szervezete. Ám előadásában rendkívül szellemesen és ironikusan beszélt az elért eredményekről, a 2007 és 2013 közötti időszakról, az NFT2-ről. A csatlakozás óta eltelt két év fejlesztéseit sorolva elmondta: 1800 település részesült valamilyen módon a kohéziós alap forrásaiból. Valamivel több, mint 35 ezer pályázat érkezett be, melyek közül 16 ezret támogattak 800 milliárd forint értékben. A fejlesztésekkel 45 ezer új munkahely jött létre és 110 ezret tartottak meg. A következő hat éves ciklus programját, az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepciót tavaly készítették, idén fogadta el a kormány, és jövő januártól lehet nekikezdeni azzal az összességében 22 és fél milliárd eurós támogatással, amelyet Magyarországnak szavazott az EU tavalyi csúcserkeztetén. A programban átfogó célok és komplex projektek vannak. Az átfogó célokról még a kormánynak is döntenie kell a napokban. Ezek a következők: versenyképesség, üzleti környezet fejlesztése, a gazdaság bázisának erősítése, foglalkoztatási környezet fejlesztése, munkahely teremtés ösztönzése, foglalkoztatottság javítása. A legfontosabb három cél, amelyet mindenkinek meg kell jegyezni – emlékeztetett rá az előadó – a tudás alapú gazdaság létrehozása, a fejlesztési pólusok kialakítása, és az ország vonzerejének növelése.

Dessewffy Tibor szociológus, a Demosz alapítvány képviselője szerint a közvélekedésben az NFT2 gyakran úgy jelenik meg, mint az új messianiz-

mus, egy esély, új lehetőség. A támogatási keretek elnyerésért bizonyára beindulnak a lobbiharcok, de ez természetes. A transzparencia, az átláthatóság lesz a lényeges – vélekedett a szakember.

Pintér Róbert, a BME Információs és Trendkutató Központ munkatársa az információs társadalom fejlesztésének sajátos hazai modelljét vette górcső alá. Meglátása szerint a hazai gyakorlatban hibás az a szemlélet, mely szerint az információs társadalom fejlesztésekor túlságosan az internetre, az ITC iparágra koncentrálnak a törekvések, mintegy egyenlőségjelet téve az internet és a számítástechnika közé. A információs társadalom fejlesztése kívülről fakadó kényszer marad, nem pedig belülről jövő szükséglet.

Végezetül *Nagy Czirok László*, az arany fokozatú támogató IBM Magyarországi Kft. képviselőjében az információs társadalom biztonsági stratégiáját vázolta.

A második és harmadik napon szekcióülésekre került sor. Az előadások anyaga megtalálható a www.njszt.hu címen.

Az alábbiakban az e-kormányzattal kapcsolatban elhangzott aktualitásokat foglaljuk össze:

Jelentős eredmények az elektronikus közigazgatás fejlesztésében

***Minden harmadik felvételiző
használta már az ügyfélkaput***

Az e-kormányzat nem más, mint az infokommunikációs eszközök csatásorba állítása a jobb kormányzás érdekében. Az elektronikus közigazgatás használata javítja a kormányzás hatékonyságát, az átláthatóságot és az állampolgári bizalmat. Sajnálatos, hogy éppen a közbeszerzésért felelős hivatal nem képviselteti magát – hangoztatta az OECD képviselője.

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság kongresszusa meghívta az összes kormányzati és közigazgatási hivatal képviselőjét, számoljanak be arról, miként tettek eleget az európai uniós előírásoknak, mely szerint 20 közszolgáltatást és 9 vállalkozói szolgáltatást

kell az interneten keresztül is elérhetővé tenni a felhasználók számára. A kötelezően bevezetendő szolgáltatások az állampolgárok és az üzleti szereplők által leggyakrabban használt szolgáltatások: útlevél, gépjármű ügyintézés, céges eljárások, adózás.

Az ügyfélkapun keresztül regisztrált magánszemélyek száma a napokban átlépte a 150 ezret – jelentette be *Bódi Gábor*, az Elektronikus Kormányzat-központ munkatársa. A regisztráltak összesen 88 ügyet indíthatnak 33 kormányzati szervezet felé. Az Európai Unió 2003-ban a hazai elektronikus szolgáltatásokat elemezve 15 %-os készségi szintet állapított meg. A 2006-os – egyelőre nem hivatalos – mutatószám eléri a 80 százalékot.

Az eddigi fejlesztéseket *Bogóné Jehoda Rozália*, az OECD munkatársa nemzetközi mércével mérve is jelentős eredményeknek minősítette. Az e-kormányzat eszköz a hatékonyabb kormányzás érdekében. Ám ehhez a kormánynak is vállalatszerűen kellene működnie, amely azonban a hazai viszonyok között még nem valósult meg. Az elektronikus közigazgatás nagyon fontos, de a kiegészítő csatornákat is elérhetővé kell tenni azok számára, akik nem az interneten keresztül szeretnék ügyeiket intézni. A hivataloknak telefonon, mobilon, személyesen is hozzáférhetőnek kell lenniük – emelte ki.

A hazai közigazgatási szereplők képviselői egymás után mutatták be azokat – a már megvalósult és tervezett – fejlesztéseket, amelyek az e-kormányzatról manapság ismertek. *Futó Iván*, az APEH elnökhelyettese elmondta, hogy nyomtatványkitöltő programjaikkal készült az összes bevallás 80 százaléka, az szja bevallások 60 százaléka. Összesen 25 ezer szja bevallás érkezett az ügyfélkapun keresztül. Május 1-jé, az elektronikus adózás bevezetése óta több mint félmillió bevallás érkezett hozzájuk. Az adóhivatal korábban már felajánlotta, hogy a szoftver-megoldásaikat térítésmentesen átadják a közigazgatás szereplőinek, azért, hogy nyomtatványkitöltő programjaikkal elkészítsék a szükséges dokumentumokat, és azokat letölthetővé tegyék honlapjaikon.

(Kongresszusi tudósításunk folytatása
a 15. oldalon)

Díjazottjaink

Társaságunk évtizedes hagyományainak megfelelően évente elismerésben részesíti az informatika szakmában jelentős eredményt elért szakembereket.

Az idei díjátadásra június 27-én Győrben, a IX. Országos Neumann Kongresszus nyitó napján került sor. A díjakat dr. Bakonyi Péter, az NJSZT elnöke, illetve Alföldi István ügyvezető igazgató adták át.

A díjazottaknak, akiknek szakmai életútját az alábbiakban ismertetjük, gratulálunk és további sok sikert kívánunk.

Neumann-díj

a számítástechnikai kultúra kialakításában, a társadalom informatizálásában elért kimagasló eredményekért

Dr. Rudas Imre

Rudas Imre egyetemi tanár, a Budapesti Műszaki Főiskola rektora, az Intelligens Mérnöki Rendszerek Intézet igazgatója.

1971-ben végzett a Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskola gépgyártástechnológus szakán, majd az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen szerzett kitüntetéssel alkalmazott matematikusi oklevelet 1977-ben. A műszaki tudomány kandidátusa címet 1987-ben, az MTA Doktora címet 2004-ben nyerte el. A BME Villamos-

mérnöki és Informatikai Karán habilitált 1998-ban.

A Magyar Rektori Konferencia társelnöke, a Villamosmérnökök Magyarországi Egyesületének (IEEE Hungary Section) alelnöke, tagja az Országos OTKA Tanácsnak és a Magyar Mérnökakadémia Elnökségének.

Több hazai és nemzetközi tudományos szervezetben tölt be vezető szerepet. Így többek között 1997-es újjáalapítása óta elnöke a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság keretében működő Magyar Fuzzy Társaságnak. Az IEEE Computational Intelligence Hungary Chapter és a Systems, Men, and Cybernetics Chapter alapító elnöke.

Az International Fuzzy System Association (IFSA) alelnöke, örö-

kös választott tagja az IEEE Industrial Electronics Society vezetésének.

Több tudományos folyóirat társszerkesztője, vagy szerkesztőbizottságának tagja.

Szakmai és tudományos tevékenységéért több elismerésben részesült; IEEE Fellow, a Kassai Műszaki Egyetem és a Temesvári Egyetem díszdoktora, a Szerbia-Montenegrói Mérnökakadémia tagja.

Kiemelkedő publikációs tevékenységet folytat, amit mutat egy, az Egyesült Államokban megjelent könyv, 22 önálló fejezet tudományos könyvekben, 52 folyóirat-publikáció, 12 felsőoktatási tankönyv, és 256 konferencia-kiadványban megjelent előadás.

Dr. Siegler András

Okleveles villamosmérnök-közgazdász. '75-ben a Budapesti Műszaki Egyetemen, '93-ban a Buda-

pesti Közgazdaságtudományi Egyetemen szerzett diplomát.

1975–96 között az MTA SZTAKI munkatársa, 1991–96 között igazgatóhelyettese.

Kutatási témái: robotok irányítás-technikája, számítógéppel segített tervezés és grafikus modellezés. Több

hazai és külföldi szakkönyv szerzője. 1996–2000 között az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökhelyettese, ahol feladatköre: a magyar kutatás-fejlesztés európai uniós integrációja, nemzetközi tudományos és technológiai együttműködés, innovációpolitika. 2002 és 2004 között az OM kutatás-fejlesztési helyettes államtitkára.

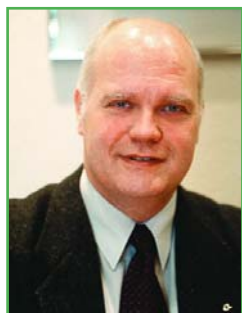
Nevéhez fűződik az Európai Unió 5. és 6. Kutatási Keretprogramjában való magyar részvétel előkészítése, az I. Nemzeti fejlesztési Terv K+F támogatási programjának előkészítése és megszervezése, majd az Innovációs Alapról szóló törvény (2003.) és a Kutatásról és

Technológiai Innovációról szóló törvény (2004.) előkészítése és elfogadtatása.

Jelentős szerepe volt a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal létrehozásában – amelynek 2004-ben elnökhelyettese lett –, illetve a hazai kormányzati K+F irányítás 2002–2004 közötti intézményi, finanszírozási és jogszabályi reformjának előkészítésében valamint lebonyolításában.

Dr. Siegler András 2005 márciusától az Európai Bizottság Kutatási Főigazgatóságának az Európai Unióon kívüli országokkal folytatott Tét együttműködésekért felelős igazgatói tisztét tölti be.

Kalmár-díj a számítástechnika alkalmazásában elért jelentős eredményekért

Dr. Haraszi Attila

Okleveles villamosmérnök, 1979–1981 között a KFKI-MSZKI tudományos segédmunkatársa, 1981–90 között a BME tudományos munkatársa. Doktori címet a BME-n szerzett 1988-ban.

Jelenleg a HEFOP 4.4 keretében készülő Intézményközi Információs Rendszer vezető architektúra- és alkalmazás-tervezője. Számos hazai és nemzetközi kutatási és rendszerszervezői projektben vett és vesz részt, köztük vizualizációs grid-technikák kutatásában, az OM és az Informatikai és Hírközlési Minisztérium Közháló projektjében, az OM „Digitális vízjel” kutatási projektjében, valamint az Országos Választási Rendszer hálózati részének megtervezésében és szakmai felügyeletében.

Rendszertervezői és fejlesztési tanácsadói tevékenységet végzett a Széchenyi Egyetem Digitális Palatábla projektjében 2004-ben.

Ugyanebben az évben kutató-fejlesztőként vett részt az Oktatási Minisztérium – Magyar informatikai erőforrás-hálózat (Grid) alapjainak megteremtését célzó – projektjében.

Két világszabadalom is fűződik a nevéhez.

Jelenleg a Hewlett Packard Magyarország Kft. T&I üzletágvezetője.

Dr. Magyar Gábor

A BME docense, itt szerezte okleveles villamosmérnöki diplomáját

1981-ben. 1995-ben a műszaki tudományok kandidátusa, majd 1996-ban PhD fokozatot szerzett. 1981 óta oktat a Műszaki Egyetemen. 1999–2002 között a BME Informatikai Központjának kutatás-fejlesztési igazgatója, 2004 óta a műegyetem stratégiai igazgatója. 2000-től tagja a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanácsnak.

2003–2004-ben az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság NKFP Program-irányító Testületének tagja, az Információs és Kommunikációs Technológiák Program Tanácsának elnöke. Elnyerte a Széchenyi István Ösztöndíjat.

Oktató-kutató munkájában korábban az információs rendszerek tervezésére és fejlesztésére, majd a nagy-kiterjedésű információs rendszerek modellezésére és tervezési módszereire fókuszált, napjainkban a médiainformatikát, a tartalomkezelést, elsősorban pedig az információ-kereső eljárásokat és a digitális archiváló rendszerek kutatását helyezi előtérbe. Aktívan részt vesz az egyetemi tan-

terv és tantárgy-fejlesztésekben is.

Nagy számú kutatás-fejlesztési projektet vezetett. Több mint 50 referált publikációt jelentetett meg, három szabadalom alkotója. Számos nemzetközi konferencia programbizottsági, illetve elnöki tisztét töltötte be.

Foglalkoztatják az információs társadalom kérdései, az ezzel kapcsolatos tanulmányok, stratégiai dokumentumok szerzői közt rendre megtalálható.

Aktív a kutatás-fejlesztési pályázatok elbírálási folyamatában is, rendszeresen tagja hazai és nemzetközi zsűriknek.

Dr. Pataricza András

A BME Mérés-technika és Információs Rendszerek Tanszékének docense, és a Hibatűrő Rendszerek Ku-

tatócsoport vezetője. Villamosmérnöki oklevelét 1977-ben, a műszaki tudományok kandidátusa fokozatot pedig 1989-ben szerezte.

Kutatási területei a számítógéprendszerek szolgáltatásbiztonsága, a formális módszerek alkalmazása ilyen rendszerek vizsgálatában, valamint a modellvezérelt rendszerfejlesztés kiegészítése a szolgáltatásbiztonság aspektusaiból.

Aktívan részt vesz a nemzetközi tudományos életben. Rendszeresen tagja rangos nemzetközi konferenciák programbizottságának. Az IFIP Computer Systems Technology szakcsoportjának magyar nemzeti képviselője. Sok éven át, 2005-ig először az MTA „Automatizálási és Számítástechnikai”, majd az „Informatikai” bizottságának tagja. Az MTA Veszprémi Területi Bizottsága keretében működő „Formális módszerek az informatikában” munkabizottság vezetője.

A formális módszerek hazai műszaki informatikában történő oktatásának kidolgozója. Szakirányfelelősként kialakította az informatikai infrastruktúra tervezését, valamint a szolgáltatásbiztos rendszerek oktatását célzó szakirányokat.

Számos hazai ipari és akadémiai,

valamint nemzetközi kutatási projektben vett részt témavezetőként. Jelenleg 6 EU-projekt irányításában dolgozik témavezetőként, illetve vezető kutatóként. E tevékenységek keretén belül a BME képviselője a „ReSist” nevű, a szolgáltatásbiztonság vezető európai ipari és akadémiai kutatóhelyeit tömörítő kiválósági hálózatnak.

Korábbi szakmai elismerései:

Iskolateremtő mestertanár (OTDT, 1998), Széchenyi Professzori Ösztöndíj (MKM, 1997–2000), VEAB Emlékérem (VEAB, 2002), Compaq Professzori Ösztöndíj (Compaq, 2001–2002), IBM Faculty Award (2004, 2005, 2006).

7 könyvfejezetet, 23 folyóiratcikket, 100 konferenciaticket publikált, és 6 könyv kidolgozásában vett részt szerzőként.

Tarján-émlékérem a számítástechnika oktatásában elért kimagasló eredményekért

**Starkné
Dr. Werner
Ágnes**

1985-ben programozó matematikusként végzett a JATÉ-n Szegeden, majd ugyanitt szerzett programtervező matematikusi diplomát. Az egyetem után a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Közgazdasági Karának Gazdasági Informatika Tanszékén egyetemi tanársegédként dolgozott. Segítette az akkor új

kétlépcsős képzés tantervének kialakítását. Részt vett különböző, a tanításhoz szükséges segédanyagok megírásában.

1992-ben került a Veszprémi Egyetem Matematikai és Számítástechnikai Tanszékére mint adjunktus, ahol bekapcsolódott az akkor induló informatika szakos középiskolai tanárképzésbe. Oktatott informatikatanár szakosokat, műszaki menedzsereket, gazdálkodás és közgazdász szakos hallgatókat. Nagy mértékben hozzájárult az informatikatanár szak levelező képzésének beindításához és népszerűsítéséhez. E képzésnek jelenleg is koordinátora.

1996-ban kapcsolódott be az ELTE informatikai doktori programjába, melynek sikeres lezárásaként 1999-ben megszerezte a PhD fokozatot.

2000. óta docensként dolgozik a Pannon Egyetem Matematikai és Számítástechnikai Tanszékén.

Eddigi kutatásainak nagy része az informatika oktatásban való felhasználhatóságához kapcsolódik. Jelenlegi érdeklődési területei: intelligens ágens technológia, szoftverágensek, fuzzy rendszerek, genetikus algoritmusok, robotprogramozás, virtuális valóság modellezés.

**Tóth
Tamás**

1992-ben végzett a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem történelem-földrajz szakán.

1995-től a sárospataki Árpád Vezér Gimnázium tanáraként, 1996-tól igazgatóhelyetteseként, majd 2003-tól igazgatójaként tevékenykedik.

Szaktárgyai tanításán túl kiemelten foglalkozik a tehetségfejlesztéssel iskolai és térségi szinten egyaránt.

A Debreceni Egyetemen 2000-ben megszerezte a Tehetségfejlesztő

szakértői képesítést, majd 2005-től a Magyar Tehetséggyongozó Társaság felügyelő bizottságának elnöke.

Az általa irányított intézmény oktató-nevelő programjában kiemelt szerepet játszik a számítástechnika-informatika képzés.

A tárgyi feltételek megteremtésén túl kollégái áldozatos munkájának köszönhetően az intézmény diákjai sorozatosan értek el kiváló eredményeket országos számítástechnika versenyeken.

A gimnáziumban folytatott innovációs tevékenységnek és a fent említett eredményeknek köszönhetően 2005-ben a Neumann János Számítógéptudományi Társaság által kiírt pályázaton intézménye elnyerte a XII. Közép-

európai Informatikai Diákolimpia (CEOI) megrendezésének jogát. A versenyre 12 ország 52 versenyzője jelentkezett 211 internetes résztvevővel kiegészülve.

Az olimpia időtartamára Magyarország és Sárospatak a számítástechnikai tehetséggyongozás „nemzetközi központjává” vált.

A gazdag kulturális programokkal kiegészített verseny szervezésében kiemelkedő munkát végeztek az Árpád Vezér Gimnázium és Kollégium tanárai és diákjai. Munkájuknak is köszönhető, hogy az egyik legsikeresebb, a korábbi hagyományokhoz méltó CEOI megrendezésére kerülhetett sor Sárospatakon.

Kemény János-díj fiatal szakemberek számára alkotó és publikációs eredményekért

**Dr. Nagy
Benedek**

Nagy Benedek 1973-ban született. Diákként számos tanulmányi versenyen vett részt eredményesen (matematika,

fizika, kémia, számítástechnika). 1991-től a Kossuth Lajos Tudományegyetem (később Debreceni Egyetem) hallgatója. 1996 és 2000 között szerezte diplomáit: fizikus, programozó matematikus, filozófus (logika specializáció), programtervező matematikus, fizikatanár, valamint alkalmazott és általános nyelvész szakokon.

Közben belépett a matematika és

számítástudományok doktori programba, PhD fokozatát 2004-ben szerezte meg. Egyik fő kutatási területe a digitális geometria. Számos külföldi egyetemen töltött hosszabb-rövidebb időt vendégkutatóként.

Másik fő kutatási területe a formális nyelvek és automaták elmélete. Interdiszciplináris érdeklődése a kutatáson túl az oktatásban is meg-

nyilvánul. 2005-től újelvű számítási rendszerek, – elsősorban DNS-, membrán-, kvantum- és intervallum-értékű számítások – meghonosításába kezdett Debrecenben.

Eddigi eredményeit több mint 25 referált folyóiratcikkben és további 30 konferencia cikkben publikálta, s mintegy 40 nemzetközi konferen-

cián vett részt. Több kutatói szemináriumot, meghívott előadást tartott külföldi egyetemeken: Tarraonában, Brémában és Magdeburgban.

Külföldi szakmai folyóiratok közül a Pattern Recognition, Information Sciences, Discrete Applied Mathematics, Journal of Computing

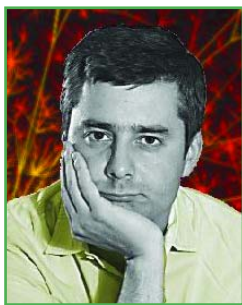
and Information Technology, Computers (IEEE), IEEE Transactions on Image Processing rendszeres bírálója.

Tagja több nemzetközi és magyar szakmai szervezetnek, többek között az alábbiaknak:

GRLMC, IAPR, IFSA, IEEE, NJSZT, BJMT, KÉPAF, MFT.

Neumann-émlékplakett

olyan külföldi vagy külföldön élő magyar informatikusok számára, akik hozzájárultak a magyar informatika fejlődéséhez, illetve annak külföldi elismertségéhez

Dr. Barabási Albert-László

Barabási Albert László, a Notre-Dame-i Egyetem fizikaprofesszora 1967. március 30-án született az erdélyi Karcfalván. A Bukaresti Egye-

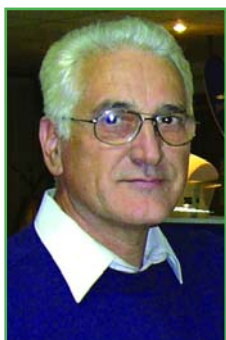
temen, az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen, ill. a Bostoni Egyetemen szerezte fizikusi diplomáját.

Működési területe kezdetben a fizika, később a matematika, gráfelmélet és a hálózatok elmélete lett. A hálózatok elméletének egyik megalapítója, vezető tudósa. Nevéhez fűződik a kicsi-világok felfedezése és jellemzése. 100 felett van jegyzett publikációinak száma. Számos kitüntetés birtokosa. Több fiatal (többek között magyar) kutató nemzetközi karrierjét indította el.

Világhíressé vált könyve, a „Behálózva”, amely megjelenése évében

kategóriájában a legjobb amerikai könyv címét nyerte el, a magyar szellemi élet vonzó képét rajzolja fel, így nagy mértékben járult hozzá a magyar matematikai-informatikai iskola világhírnevének mélyítéséhez. A Magyar Tudományos Akadémia külső tagja. Rendszeresen hazalátogat Magyarországra, ahol tudományos kutatócsoportokkal dolgozik együtt, illetve előadásokat tart.

A Mindentudás Egyetemének előadója. Publikációinak listája, és munkásságának részletesebb ismertetése a <http://www.nd.edu/~alb/> címen olvasható.

Dr. Kása Zoltán

Szilágyborzáson született 1948-ban. A kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetem matematika-Mechanika Karán tanult,

1971-ben számítógép szakon szerzett diplomát. Utána egy évig a bukaresti Központi Informatikai Intézetben informatikai tanulmányokat folytatott, mint az egyetem tanársegéde. 1973-ban 3 hónapot a pozsonyi tudományegyetem számítóközpontjában töltött.

1971-től a mai napig a kolozsvári Babes-Bolyai Tudományegyetemen

tanít informatikát. 1985-ben szerezte meg a doktori címet matematikából. Disszertációjának címe: Számítógépek tárkijelölő algoritmusai. Egyetemi pályafutásának állomásai: 1971–1975 között egyetemi gyakornok, 1975–1990 tanársegéd, 1990–1992 adjunktus, 1992–1998 docens, 1998-tól egyetemi tanár. 1998–2000 között és 2004-től dékánhelyettes, 2000–2004 között rektorhelyettes.

Az utóbbi években szakmai kapcsolatok és programok révén több külföldi tanulmányúton vett részt.

Szakterülete a kombinatorika, azon belül a szókombinatorika. Főbb oktatott tárgyak: Az informatika alapjai, Bevezetés a programozásba, Gráfelmélet, Formális nyelvek, Válogatott fejezetek kombinatorikából, Web-programozás.

Szakmai munkásságának eredménye: 32 tudományos cikk, 12 könyv (ebből 9 társszerzőkkel), 11 egyetemi jegyzet, feladatgyűjtemény, több tudománynpszerűsítő és módszertani dolgozat.

Harmadik éve szerkeszti az EMT (Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság) Műszaki Szemle c. szakfolyóiratának a Historia Scientiarum című különszámait. Tagja a Műszaki Szemle és Studia Universitatis Babes-Bolyai, Seria Informatica szakfolyóiratok szerkesztőbizottságának.

Az NJSZT-n kívül tagja több szakmai társaságnak, például a Romániai Matematikai Társulatnak, (Bukarest), és a Romániai Informatikusok Országos Szövetségének is.

**Sok évtizedes korszakalkotó szakmai tevékenységének elismeréseképpen
80. születésnapja alkalmából a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság
elismerését és köszönetét kifejező emléklakettet adott át
Vámos Tibor akadémikusnak, az NJSZT tiszteletbeli elnökének.**

Dr. Vámos Tibor

Társaságunk doayenje, tiszteletbeli elnöke, Vámos Tibor 80 éves. Tisztelettel és szeretettel köszöntjük Tibort, akitől sokat és folyamatosan tanultunk, aki méltón fémjelzi szakmánkat a nemzetközi porondon, akinek bölcsessége, közvetlensége, humora valamennyiünket követésre invitál.

1986 óta az MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutató Intézet Intézeti Tanácsának elnöke. Főbb szakterületei: nagy rendszerek folyamatirányítása, robotlás, alakfelismerés, tudás alapú rendszerek, tudásreprezentáció és tudáselmélet. Több könyv, és mintegy 160, tudományos folyóiratban megjelent publikáció szerzője és társszerzője.

Vámos Tibor 1949-ben szerzett diplomát a BME gépészmérnöki karán.

1950–54-ig az Erőmű Beruházási Vállalatnál dolgozott, majd a Dunai Vasmű erőművének helyszíni építésvezetője volt. 1954-től az MTA ösztöndíjas aspiránsa a Villamosenergetikai Kutató Intézetben. Folytatva az erőművekkel kapcsolatos gyakorlatban szerzett ismereteit, kandidátusi disszertációját a dobos szénportüzelésű kazánok terhelésszabályozásáról írta. Kandidátusi (ma PhD) fokozatát 1958-ban védte meg. Ezután automatizálási laboratóriumot alapított a Villamosenergetikai Kutató Intézetben, és itt az erőművek, és energetikai rendszerek dinamikus viselkedését kutatta a számítógépes módszerek egyik első hazai alkalmazójaként. E témában védte meg 1964-ben akadémiai doktori disszertációját.

1964-ben *Benedikt Ottóval* és *Csáki Friggyessel* megalapították az MTA Automatizálási Kutató Intézetét, a mai SZTAKI egyik elődintézményét. Az eredményeket értékelve 1974-ben alakult meg vezetése alatt az Automatizálási Kutató Intézet és az MTA Számítástechnikai Központ egyesítésével a mai SZTAKI.

A folyamatirányításban szerzett tapasztalatai irányították figyelmét a hetvenes években az alakfelismerési-robotirányítási területre, s ez vezetett később a mesterségesintelligencia-kutatások irányába. Az 1980-as évek nyugat-berlini szemináriumain tartott előadásai alapján írta az 1991-ben megjelent „Computer Epistemology” című könyvét. Ennek lényegesen felújított eredményeit igyekezett további előadásában is kifejteni és ezek összefoglalásán folyamatosan dolgozik. Hazánkban elsőként elemezte összefüggéseiben az információs társadalom alapkérdéseit, követelményeit és hatását a társadalmi rendszer és a gazdaság megújítására, a személyi szabadságjogokra.

Az információs társadalom elvi kérdéseiből csapódtak le azok az e-kormányzás hazai megvalósításával foglalkozó feladatok, amelyekkel ma is foglalkozik.

Sok szeretettel köszöntjük a 80 éves Vámos Tibort, és kívánjuk, hogy erőben, bölcs derűvel ajándékozzon meg bennünket munkájával még sokáig.

Havass Miklós

Az év diákszervezeti vezetője

Haidegger Tamás

A Felsőoktatási Diákszervezetek Egyesülete a Menedzserek Országos Szövetsége, a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság és a HVG Kiadó Zrt.

közreműködésével megalapította „Az év diákszervezeti vezetője” díjat.

Az alapítók a díjjal szeretnék elismerni a hallgatók társadalmi munkáját, továbbá felhívni a vállalati szféra figyelmét a diákszervezetekben folyó munka jelentőségére és a hallgatók társadalmi szerepvállalásának fontosságára.

A szakértő bírálók döntése alapján „Az év diákszervezeti vezetője 2005”

pályázat győztese: *Haidegger Tamás*, a Magyar Villamosmérnök- és Informatikus-hallgatók Egyesülete (MAVE) szakmai vezetője.

A díjakat ünnepélyes keretek között 2006. május 20-án a ráckevei Savoyai-kastélyban, a Magyar Ifjúsági Képzési és Kulturális Szeminárium rendezvényén adták át.

Sokoldalú diákvezető, a MAVE szakmai alelnöke. A Mérnökhallgatók Klubjának elindítása, a 24 órás programozó verseny feladataiból könyv készítése; IEEE Student Branch Chairman és NJSZT Junior Tagozati aktivitás fűződik nevéhez és fémjelzik győztes pályaművét.

Haidegger Tamás a BME Villamosmérnöki és Informatikai karának ötöd éves hallgatója, és 2005-től párhuzamosan a BME-SOTE orvosi biológiai mérnök-hallgatója.

2005-ben meghívást kap az ACM International Collegiate Programming Contest (ICPC) nemzetközi programozóverseny Shanghaiban megrendezésre került világbajnoki döntőjére. Októberben főszervezője az ACM – ICPC verseny országos fordulójának, majd novemberben a közép-európai regionális döntő főrendezője.

Három évig szervezője, majd 2005-ben főszervezője a BME Nemzetközi 24 órás Programozó versenynek, amelynek az NJSZT is rendszeres támogatója.

Négy alkalommal képviselte hazánkat az Európai Ifjúsági Parlament nemzetközi ülészekain, 2002-ben a hazai tagszervezeti elnöki poszt betöltője.

Részt vesz a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság által szervezett rendezvényeken, és a Junior Tagozat meghatározó tagja.

(FDE sajtóközlemény)

ECDL

Pályázat –
„Egy szebb jövőért”

A Nemzetközi ECDL Alapítvány és a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság a tavalyi évhez hasonlóan idén is történetíró-pályázatot hirdet azok számára, akik úgy érzik, hogy életükre, szakmai előmenetelükre különösen jó hatással volt az ECDL bizonyítvány megszerzése.

Kérjük, írják meg nekünk kb. 500 szóban történetüket!

A nyertest, aki történetével részt vesz a nemzetközi döntőn, az ECDL Iroda által felkért zsűri választja ki, nyereményként pedig elismerő oklevelet, emléklapet, valamint 50 ezer forint értékű ajándékot kap.

A második és harmadik helyezett díja a szabadon választható ECDL modulok közül bármely kettőre – (Képszerkesztés, Webkezdő, CAD, illetve ECDL Advanced szövegszerkesztés, táblázatkezelés, adatbázis-kezelés vagy prezentáció) – szóló vizsgakártya-bónusz.

Beküldés módja:

– *e-mailen* az ecdlnjszt.hu,
– *faxon* a 472-2728-as számra,
– *postán*, az alábbi címre:

Neumann János Számítógép-tudományi Társaság, 1054 Budapest, Báthori utca 16.

Kérjük, hogy minden esetben írják a pályázatra a következő jelíget:

„Egy szebb jövőért”

Beküldési határidő:

2006. augusztus 10.

A nemzetközi döntő nyertese az ECDL Alapítvány ajándékát, egy vésett ezüsttálcát kap, amelyet 2006 novemberében Dubrovnikban személyesen vehet át az ECDL-országok nemzetközi fórumán.

Az utazás és ott tartózkodás költségeit a nyertes és partnere számára az ECDL Alapítvány biztosítja.

Képszerkesztő
verseny – aktív
részvétellel

A hogy márciusban már beszámoltunk róla, akkor került sor a XV. kerületi Digitális Képszerkesztés Tanulmányi Verseny szoftver bemutatójára és a GIMP verseny meghirdetésére. Akkor a szervező tanárok, – *Kudett Magdolna* (Károly Róbert Kereskedelmi Szki.) és *Varga Gábor Gyula* (Hartyán NOK) – 9 kerületi iskola 12 tanárát tájékoztatták a versenyről.

Azóta a pedagógusok továbbadták a megszerzett tudást, s diákjaik a Károly Róbert Kereskedelmi Szki., Ált. Iskola és Óvoda Sződliget utcai épületében versenyeztek.

Az ECDL Képszerkesztés modulját népszerűsíteni hivatott verseny döntőjébe előzetes pályamunkák alapján kerülhettek be a tanulók, s így tizenöten mutathatták be a digitális fényképek számítógépes feldolgozásával kapcsolatos ismereteiket.

A döntőben egy Suzuki kép valamint saját rajz felhasználásával kellett egy montázst alkotniuk a résztvevőknek jpg formátumban. A 7. és 8. osztályos diákok szinte még a feladatot is alig akarták meghallgatni, s máris ne-

kikezdték a munkának. Az ECDL központban tartott verseny 45 percig tartott, ám többen voltak olyanok, akik már sokkal hamarabb kész voltak.

A képszerkesztés vizsgamodul az ECDL képzésen belül kifejezetten azoknak szól, akik a digitális képalkotás készségét a napi gyakorlat szintjén kívánják elsajátítani. A mos-

tani döntőbe került diákok megbizonyították, hogy mindegyikük már most alkalmasak.

A versenyt, bár budapesti volt, kerületi kezdeményezésre szervezték meg. A döntőben a diákok munkáját *Varga* tanár úron, *Kudett* tanárnőn kívül *Farkas Margit* tanárnő segítette.

Köszönhetően a támogatóknak (XV. kerületi MOS Bizottság, *Frenyó Vilmos Lászlóné*, NJSZT ECDL Iroda, Suzuki Pest) és a szakmai támogató-

nak (FPI), senki nem ment haza üres kézzel, hiszen a legtöbb versenyzőt nevező két iskola (Károly Róbert Iskola, Hartyán NOK) kapott egy-egy digitális fényképezőgépet, az első 3 helyezett diák pedig az ECDL-képszerkesztés regisztrációs kártyáját vehette át (darabonként 4000 forint értékben). A többiek ECDL társasjátékot, Suzuki pólót és sapkát, pendrive-ot és baseball sapkát kaptak.

Végeredmény

1. Somogyvári Edina	KR;
2. Molnár Dávid	HNOK;
3. Bors Máté	KR;
4. Kovács Márton	KR;
5. Tóth András	HNOK;
6. Vincze Viktor	NHOK;
7. Kovács Richárd	HNOK;
8. Mohácsi László	KR;
9. Szabó Antal	HNOK;
10. Szebeni Zsolt	KR;
11. Pintér Attila	HNOK;
12. Csóka Bence	KR;
13. Kósa Bence	KR;
14. Galambos Imre	HNOK;
15. Dobrocsi Richárd	NOK

*Szabó Juli,
fotó: Vargasz*

3. IT – HÉTPRÓBA

Vajdasági általános- és középiskolások számítástechnikai versenye

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság által évek óta segített, idén a szerb nemzeti ECDL Iroda, a JISA támogatását is élvező nagyszabású, és évről évre népszerűbb, több hónapig tartó verseny ünnepélyes eredményhirdetésére június 17-én, szombaton került sor Topolyán, a Művelődési Ház mozi termében.

Az ünnepségen részt vett és előadást tartott *Alföldi István*, az NJSZT ügyvezető igazgatója, az ECDL program magyarországi vezetője is. Az ECDL-ről, az informatikai írástudás bizonyítványának társadalmi jelentőségéről, elismertségéről szóló előadásában

Alföldi István hangsúlyozta: az NJSZT lehetőségeihez mérten továbbra is támogatja az informatikai írástudás terjesztésével kapcsolatos topolyai törekvéseket – természetesen teljes összhangban a szerb nemzeti ECDL Irodával, amelyhez 5 éves NJSZT-kötődés után ez év eleje óta a topolyai teleház *Verbászi András*, a szerbiai Teleház Szövetség elnökének vezetésével tartozik. A szerbiai Teleház Szövetség

emlékplakettet adományozott az NJSZT-nek, illetve személyesen *Alföldi Istvánnak* és *Szedlmayer Beának* az elmúlt évek folyamán nyújtott segítségükért. A plakettet *Verbászi András* elnök adta át. A topolyai vizsgaközpont a közeljövőben várhatóan vizsgaközpont-lánc kialakítására kap felhatalmazást a szerb licenc-tulajdonostól. Ez azt jelenti, hogy nem csak Topolyán, hanem számos más térségi teleházban is lehetőség nyílik magyar nyelvű ECDL-vizsgára, s ezzel mind több határainkon túl élő ember juthat a nemzetközileg elismert, az informatikai írástudást világszerte egységesen igazoló bizonyítványhoz, amelyért ezidáig 140 országban már több mint hat-

millióan tettek sikeres vizsgákat. A Vajdaságban egyébként az elmúlt néhány évben mintegy ezer ember, köztük diákok és tanárok – akik különféle pályázatok keretében juthattak képzési és vizsgalehetőséghez – szerezték meg a bizonyítványt a topolyai oktatóközpont jóvoltából. A teleházaknak köszönhetően ez a szám akár megkétszörözödhet, ami igen jelentős lépés lehet a hazai és nemzetközi munkaerőpiaci esélyegyenlőség, az „új írástudók társadalmának” megteremtése felé.

A lehetőségekről, jövőről szólva *Alföldi István* felhívta a figyelmet az egyik új ECDL-modul, a Képszerkesztés jelentőségére, egyben segítséget is ajánlott a digitális fényképek számítógépes felhasználásáról szóló, magyar kezdeményezésre született modul Vajdaságban történő, magyar nyelvű bevezetéséhez.

A topolyai rendezvényen előadást tartott *Danica Stefanovics*, a Tartomá-

Jovics Miodrag, Műszaki Középiskola (Zombor)

Az ECDL START versenykategória legeredményesebb versenyzője:

Faragó Helga, Jovan Jovanovics Zmaj Ált. Iskola (Magyarkanizsa)

Az ECDL START versenykategória legeredményesebb szerb nyelvű versenyzője

Kuridza Nikola (Gimnazija „Veljko Petrovics”)

A nyerteseknek gratulálunk, és további szép sikereket kívánunk!

Temerin, avagy milyen egy jó teleház

A 2001-ben a Jugoszláv Teleház Szövetség által alapított temerini teleház iskolapéldája annak, hogyan érdemes, hogyan kell működnie, milyen célt szolgálhat ma egy teleháznak nevezett kistérségi közösségi hely. Látogatásunkkor

Sági Mihály, a teleház vezetője rendkívül szívélyes fogadtatás után részletes és nagyon tanulságos beszámolót tartott tevékenységükről, terveikről, lehetőségeikről. A gazdag program és számos szolgáltatás, amit a betérőknek minden nap reggel 8-tól este 8-ig kínálnak, igazán impozáns és minden igényt kielégítő.

Az általános irodai (fénymásolás, szkennelés, begépelés, fax, telefon, könyvkölcsönzés, CD-írás stb.)

és oktatási (számítógép- és internethasználat, illetve képzés) szolgáltatásokon túl még vérnyomás- és vércukorszint-méréssel, kulturális események, versenyek szervezésével, pályázatok kiírásával, sőt, hulladék-újrafeldolgozással (!) is foglalkoznak.

Mindezt *Sági Mihályék* lelkesedésből, a közösség érdekében teszik, hiszen nagyon alacsony költségvetéssel működnek, a szolgáltatások pedig szinte kivétel nélkül ingyenesek, vagy jelképes árúak. A tervek között természetesen az ECDL-vizsgaközponttá válás is szerepel, emellett a temerini teleház már a térség eMagyarország pontjaként is működik.

Sz. B.

A temerini teleház

ny Oktatási és Művelődési Titkárság oktatási titkárhelyettese is, aki egyfelől válaszolt a szerbiai információs társadalom helyzetét, másrészt messzemenő támogatásról, új együttműködési projektek kialakításáról biztosította a házigazdákat, a topolyai teleház (ECDL-vizsgaközpont) vezetőit.

A legjobbak legjobbjai

Az ECDL versenykategória legeredményesebb versenyzője:

Márki Heléna, Bosa Milicevic Közgazdasági Középiskola (Szabadka)

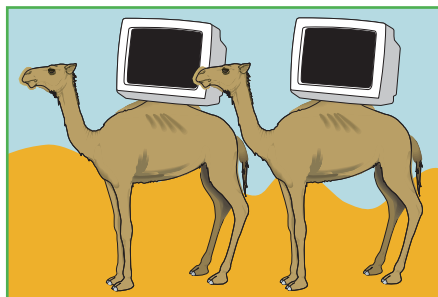
Az ECDL versenykategória legeredményesebb szerb nyelvű versenyzője:

ECDL (ICDL) a piramisok tövében

Egyiptom kormánya úgy határozott: 5 éven belül legalább egy millió embert juttat ICDL (az ECDL Európán kívüli neve – International Computer Driving Licence) bizonyítványhoz. A minőséget az ECDL Alapítvány stratégiai partnereként az UNESCO kairói kirendeltsége biztosítja.

Az egyiptomi Köznevelési, a Felsőoktatási, a Fejlesztési, valamint az Infor-

matikai Minisztérium által alapított konzorcium, amely a kezdeményezést összefogja, elsőként köztisztviselők, tanárok, diákok, illetve friss diplomások

képzését és vizsgáztatását tervezi, de a jövőben ez a kör egyre szélesedni fog, és a tervezett egy millió vizsgázónak akár többszöröse is bizonyítványhoz juthat majd kormányzati támogatással a régió legnépesebb országában.

A megállapodást ünnepélyes keretek között Kairóban írták alá az érintett minisztériumok képviselői, ill. az ECDL Alapítvány részéről Damian O'Sullivan ügyvezető igazgató. Ez eddig minden idők legjelentősebb állami támogatása ECDL téren.

(UNESCO sajtóközlemény)

Magyarországon még a fiatalok sem! avagy mire megoldás az ECDL

Magyarországon a 16-24 éves lakosság 34 százaléka nem rendelkezik alapvető számítógépes ismeretekkel az Európai Unió statisztikai hivatala által most Brüsszelben kiadott adatsor szerint, míg uniós átlagban ugyanez az arány 10 százalékos.

A tavalyi adatokkal dolgozó sta-

tisztika szerint Dániában a korosztály minden tagja magáénak tudhatja a szóban forgó tudást, míg az új EU-tagállamok közül is Lettországból csak 2, Szlovákiából 3, Lengyelországból 6 százalék az alapismeretekkel nem bírók aránya. Görögországban a 16-24 évesek 32, Olaszországban 28 százaléknál hiányzik a vizsgált tudásanyag.

A korosztály magyarjai közül ugyanakkor 35 százalék a magas tudású kategóriába tartozik a 40 száza-

lékos uniós átlaggal szemben. A teljes lakosság – valamennyi korosztály – keresztmetszetében Görögország a sereghajtó, mert ott az emberek 65 százaléka nincs birtokában az alapismereteknek. Olaszország 59, Magyarország 57 százalékkal következik a sorban, míg az élen Dánia és Svédország áll, mindössze 10, illetve 11 százalékos hiánnyal. A 25 országos uniós átlag 37 százalék.

Piac & Profit
2006. június 22.

Vissza a társadalomba – ECDL-lel

ECDL Start tanfolyam és vizsga a zalaegerszegi büntetés-végrehajtó intézetben

A tanfolyamot és a hozzá tartozó vizsgákat a Zalai Népfőiskolai Egyesület támogatta a „Vissza a társadalomba” program keretében. Az egyesületnek, a börtön dolgozóinak (elsősorban nevelőtisztjeinek) és a Szám-Pont Kft. munkatársainak köszönhetően teremtdtek meg a tanfolyamhoz és a vizsgákhoz szükséges feltételek.

Lelkesedésben a hallgatók részéről sem volt hiány. Elítéltek és előzetes letartóztatásban lévő hallgatóink mindegyike számára ez egy vissza nem térő lehetőség volt, melyet igyekeztek képességeiknek megfelelően ki is

használni. A pozitív hozzáállás rengeteg „hozott” hiányosságot küszöbölt ki. Sajnos az elítéltek közt sok problémás fordult elő, volt még olvasási nehézségekkel küzdő is. Legtöbbjük pszichés problémákkal küzd, de természetesen ez nem is csoda.

A börtön kis létszámú hely a maga nemében, legfeljebb 100 lakója van. Ők részben előzetes letartóztatásban vannak, részben börtön-, részben pedig fegyházbüntetésüket töltik. Alapvető feladata az intézménynek a bűnelkövetők ideiglenes befogadása, hosszabb időt itt (elvileg) nem töltenek. Ennek ellenére vannak, akiket nem szállítanak tovább.

A „lakók” bűneiket tekintve igen sokfélék: bolti lopástól a gyilkossáig minden előfordul a csoportban, ám képességeiket és képzettségüket tekintve is óriási szórást mutatnak. Van, aki éppen csak az olvasásra képes, de diplomások is akadnak köztük.

Nem volt egyszerű az oktatói feladat, de inkább kihívásnak tekintetem.

A képzést heti 3–4 alkalommal délelőttönként tartottuk, hiányzás csak egy-egy tárgyalás miatt fordult elő. A fegyelem megtartása miatt sajnos nagyon kevés gyakorlásra nyílt lehetőség, de ezen alkalmakkor is a lakók segítségére sietett az Egyesület munkatársa.

A jellemzően gyakorlati képzés véleményem szerint sikerrel zárult. Olyan tudást, amire alapozhatnak, mindenképp szereztek hallgatóink. Ezt a helyben megtartott vizsgák is bizonyították, hiszen a 100 órás képzés után a tíz fős csoportból mindenki megszerezte az ECDL START bizonyítványt.

A tanfolyam sikerét mutatja az is, hogy az azóta szabadultak közül már többen is bejelentkeztek újabb vizsgákra. A szeptemberre tervezett képzésre is szinte betelt a létszám.

Hujber Sándor
Szám-Pont Kft., Zalaegerszeg

Rendezvény soroló

*Első felhívás előadás tartására
és részvételre*

Intelligens rendszerek fiatal kutatók szimpóziuma

2006. november 23.

A szimpóziium szervezője, Társaságunk Mesterséges Intelligencia Szakosztálya felhívja az intelligens rendszerek (IR) és mesterséges intelligencia (MI) témakörökben munkálkodó fiatal kutatókat előadás tartására és a szimpóziiumon való részvételre. Az MTA SZTAKI Kende utcai nagytermében megrendezendő egynapos szimpóziium célja, hogy áttekintést adjon az intelligens rendszerek elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkozó fiatal kutatók munkáiról – ennek kapcsán betekintést adjon a vonatkozó hazai műhelyek jelenlegi helyzetébe, és megvitassa azokat a kihívásokat és problémákat, amelyekkel a kutatók, az oktatók és a profit szférában munkálkodó kollégák találkoznak. Célunk az IR és MI területén működő hazai kutatók, fejlesztők, alkalmazók és oktatók tevékenységének összefogása. Felhívjuk a hazai műhelyeket, hogy támogassák, ösztököljék fiatal munkatársaikat a rendezvényen való aktív részvételre.

A prezentációk időtartama – az elfogadott előadások számától függően – várhatóan 15-30 perc lesz.

Előadás bejelentésének módja: szerző(k) neve, munkahelye és mail-címe, valamint az előadás rövid (max. 20 soros) kivonata, a következő email-címre: miszimpoziium2006@sas.ilab.sztaki.hu

A szimpóziium programbizottsága

Elnök: *Szeredi Péter* szakosztályelnök. Bizottsági tagok a szakosztály vezetőségének tagjai: *Csirik László, Gregorics Tibor, Molnár Bálint, Sántáné-Tóth Edit és Varga László Zsolt.*

Előadás bejelentésének határideje: 2006. szeptember 25.

Előadások elfogadásának határideje: 2006. október 9.

Jelentkezés a szimpóziiumon való részvételre: 2006. október 24-ig, a fenti email-címen.

Preferált témakörök

– Adat- és szövegbányászat; – Bayeshálók és sztochasztikus következtetések; – Beszédfelismerés, beszédgenerálás; Deklaratív (logikai, funkcionális) programozási nyelvek és alkalmazásaik; – Elosztott intelligencia, multi-ágens rendszerek; – Esetalapú következtető rendszerek; – Evolúciós számítások és algoritmusok, evolúciós programozás; – Fuzzylogika; – Genetikus algoritmusok; – Gépi látás; – Info-bionika; – Intelligens alkalmazások; – Intelligens felhasználói felületek, portálok; – Intelligens oktató rendszerek, e-oktatás; – Intelligens rendszerek szociális vonat-

kozásai; Intelligens rendszerfejlesztés, -módszertan; – Ismeretalapú rendszerek, szakértő rendszerek; – Ismeretszerzés; – Korlátprogramozás (constraint programming); – Neuronhálók; – Ontológiák, szemantikus WEB; – Robotika; – Szervezeti memória, tudásmenedzsment; – Tanuló és adaptív rendszerek; – Tevékenységtervezés és ütemezés; – Természetes nyelvek feldolgozása.

Természetesen más, a mesterséges intelligencia körébe tartozó, illetve mesterséges intelligencia techniká(ka)t integráló témát is elfogadunk.

Lehetőséget kaptunk arra, hogy a szimpóziium válogatott előadásaiból készült angol nyelvű dolgozatokból egy referált folyóirat, az *Acta Cybernetica* egy különszámot jelentessen meg. A programbizottság a szimpóziium után kiválasztja az erre érdemes előadásokat, és az előadók számára a lehetőséget felkínálja. A kéziratok formátumáról a <http://www.inf.u-szeged.hu/actacybernetica/> honlap részletes felvilágosítást ad.

Határidők:

Jelentkezés előadás tartására:

szeptember 11.

Előadások elfogadásának visszaigazolása: szeptember 18.

Jelentkezés részvételre:

október 16.

A kiválasztott előadások angol nyelvű kéziratának beküldése: december 10.

Konferencia-információk:

<http://sas.ilab.sztaki.hu/njszt-mi/szimpoziium2006.htm>

A szimpóziium szervezőbizottsága

Látogassa Ön is!

**A szakma legfontosabb hazai és nemzetközi eseményeiről
hírt adó, mindig napra kész rendezvénynaptár:**

www.njszt.hu

Készüljön az őszre: A Szoftvertechnológiai Fórum
szeptemberi rendezvényéről szintén a fenti címen találhatóak részletek

Szakmai közösségeink

A gépek látnak minket

Czúni Lászlóval, a Képfeldolgozók és Alakfelismerők szakmai közösségének vezetőjével beszélgettünk a számítógépes látásról, alakfelismerésről, a szakmai közösség működéséről.

– **Hol találkozhatunk a képfeldolgozással kapcsolatos kutatással, oktatási tevékenységgel hazánkban?**

– Oktatási területen vannak hagyományosan jó intézményeink. Elsősorban talán a Szegedi Tudományegyetemet tudom említeni, de a Pannon Egyetemen (korábban Veszprémi Egyetem) is több mint 10 éve oktatunk ilyen tárgyakat, illetve itt is, mint Szegeden, ma már külön tanszék foglalkozik ennek a területnek a kutatásával, oktatásával. A Debreceni Egyetemen szintén régóta van ilyen képzés, Miskolcon az anyagtechnológiával kapcsolatos képfeldolgozás oktatása és kutatása jelentős, a BMGE-n és ELTE-n is vannak ide kapcsolható kurzusok. Egyetemeken kívül az MTA SZTAKI-t kell megemlítenem, mint a terület egyik hazai úttörőjét, akinek a munkatársai az oktatásban is jelentős szerepet vállalnak.

– **Ők mind kapcsolatban állnak a szakmai közösséggel?**

– Túlnyomórészt igen. Megpróbáljuk összefogni a magyarországi egyetemeket, kutatóhelyeket és az ipari területeket is. Részből ilyen célból kétfévente tartunk egy konferenciát, ami 2005-ben nemzetközi rendezvény volt: a hasonló tevékenységű osztrák társasággal közösen szerveztük Veszprém-ben.

Ezen kívül támogatjuk a képfeldolgozó nyári iskola működését is, amit alapvetően a szegedi képfeldolgozók szerveznek. Ennek tematikája évről évre változik, vannak előadások, amelyek a képfeldolgozás elmé-

letébe vezetnek be, illetve gyakorlati és kutatási eredményeket is átadnak az oktatók. Néhány nap alatt intenzív kurzusokon vehetnek részt a hallgatók és egy kisebb projekt-szerű feladatot is meg kell valósítaniuk. Ide főleg Ph.D. hallgatókat várunk, akik már

A mikor majd reggel a munkahelyünkre belépve a biztonsági kamerás rendszer a nevünkön szólítva üdvözlő... vagy egy internetes képkeresőbe beírva, hogy az a kép, amelynek a bal oldalán sokkal lejjebb van a horizont, mint a jobbon, és egy nőalakot ábrázol, de nem jut eszünkbe a címe és találatként megkapjuk a Mona Lisát, nos, akkor...

foglalkoztak a jelfeldolgozás valamilyen rokon területével.

Természetesen a közösség tagjai a nemzetközi konferenciákon is jelen vannak, és tudományos folyóiratokban publikálnak, nemzetközi kutatásokban vesznek részt. Az ország méretéhez, ill. más kutatási területekhez képest nincs alulreprezentálva a szakma, ami egyébként az informatika egyik feljövőben lévő területe.

– **A szakmai közösség tevékenysége mennyi időre nyúlik vissza, a szakterület korát tekintve?**

– A szakosztály története nagyjából 10 éve ért el egy olyan ponthoz, ami megújulást jelentett a magyar közösséget összefogó szervezetben, ekkor szerveztük újjá a tagságot. Egyébként a szakterület alatt nem csak szigorúan a képfeldolgozást kell érteni, hanem a statisztikai értelemben vett alakfelismerést, a robotlátást, számítógépes látás elemzését is, amelyek nagyrészt a számítógépes jelfeldolgozás látással kapcsolatos területei.

– **Milyen gyakorlati alkalmazásokban találkozhatunk képfeldolgozó rendszerekkel?**

– Egyszerű hétköznapi példa a biztonsági rendszerek képeinek rögzítése, letömörítése, az objektumok, személyek, a mozgás felismerése, sőt, mára a műholdas, ill. pl. az orvosi képfeldolgozás is mindennaposá vált. Sok autógyárban, alkatrészgyárban is kame-

rával figyelik a termékeket és így detektálják, ha egy forrasztás vagy furat nem jól sikerült, vagy egy alkatrész nem jó helyre került: azaz az ipari minőségbiztosítási rendszerekben is egyre aktívabban használnak képfeldolgozást.

– **Ezek szerint a terület nem csak a kamerával vagy fényképezőgéppel felvett képek elemzésére, feldolgozására koncentrálódik?**

– Természetesen a radarképek és a különböző spektrumú érzékelőkkel készült műholdas képek feldolgozását is ide értjük. És itt van még az alakfelismerés, ami alatt nem kifejezetten az objektumok alakját értjük, hanem statisztikai alakokat, mintázatokat, angolul ezt úgy is mondják, hogy „pattern recognition”, azaz mintafelismerés. Valamilyen adathalmazban kell megtalálni a számunkra érdekes mintákat, szabályokat: tulajdonképpen az adatbányászat és a mesterséges intelligencia határterületéről van szó, nem csak „hagyományos” képekre kell itt gondolni.

Egy másik, de képekkel kapcsolatos tipikus alkalmazás a képviszakeresés. Szöveget azért lehet jól értelmezni a számítógéppel, mert a benne megfogalmazott információ magas szintű, absztrakt fogalmakat is könnyen le tudunk írni a szavak segítségével, a szavakra pedig elég könnyen rá tudunk keresni. Persze itt is vannak problémák, de ha képeket akarunk leírni, jellemezni vagy összehasonlítani, az még összetettebb feladat, hiszen a gépi és az emberi értelmezés között nagyon nagy a szakadék. Ezért elég nehéz a képek indexelése és automatikus visszakeresése. Korlátozottan már most is működnek ilyen alkalmazások, ahol megadhatók egy mintakép, és egy képből álló adatbázisban való keresés után a mintaképhez hasonló képeket fogja visszaadni a rendszer. Létezik ilyenfajta keresés pl. arcadatbázisokban, vagy ujjlenyomat-adatbázisokban is.

– **Melyek az arcfelismerés korlátai?**

Az arc alapján történő személyazonosítás is működik, de korlátozott körülmények között. Ha egy irodaházban néhány tucat ember dolgozik, akkor egy beléptető rendszernél

az arcokról készült pillanatfelvétel és annak gépi ellenőrzése fokozza a biztonságot. Ellenben az, hogy tömegek automatikus felismerésére fejlesszünk ilyen alkalmazásokat, még igen távol áll a gyakorlattól, de talán a jelenlegi elmélettől is.

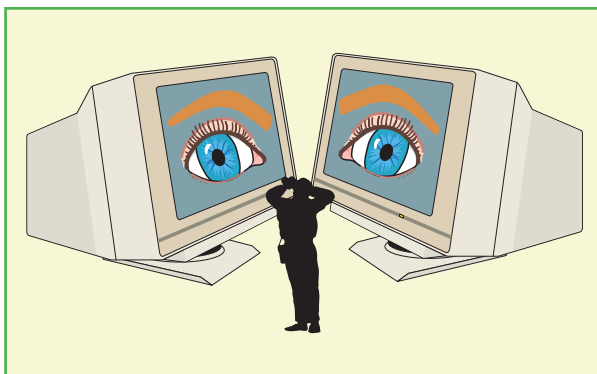
Egy több százezer embert felismerő rendszer használható lenne például arra, hogy egy repülőtérén kiszűrjék a gyanús (egy előzetes adatbázisban már arcképpel szereplő) személyeket.

Azonban, ha egy képet készítenünk valakiről, az egy igen sokváltozós és sokdimenziós adat. Ha egy mátrixszal akarjuk reprezentálni az arcot úgy, hogy viszonylag jó felbontást kapjunk és így sok embert megkülönböztethessünk, annak legalább 100×100 képpontból kell állnia, és minden képpontnak 8 bitesnek kell lennie. Ez egy 10000 komponensből álló vektor 8 bites értékekkel, ráadásul maga az arc az időben is elég nagy változékonyságot mutat. Az ember öregszik, különböző gesztusokat használ, néha szemüveget hord, idővel szakálla nőhet, megváltozik a frizurája és változnak a rögzítési körülményei is: más a megvilágítás, más szögben látjuk az arcot, vagy a felvevő és megfigyelő rendszerek műszaki paraméterei, az optika, a felbontás is különbözhet egymástól. Vannak elméleti számítások arra vonatkozóan, hogy mekkora mintahalmaz esetében érhetünk el moderáltan jó eredményeket, de a számítógépes látás még nagyon messze van attól, hogy megközelítse az emberi látás színvonalát, ami nálunk, embereknél is egy nagyon sokáig tanult képesség, különböző szintű információ-feldolgozó folyamatok eredménye.

– **Melyek azok a feladatok, amelyek már megbízhatóan megoldhatók gépi látással, és akár a mindennapi életben is találkozhatunk velük?**

– Például a lopott autók keresésénél, rendszámfelismerésnél viszonylag megbízhatóan működik a „gépi látás”. Már a mozgó autók rendszámának a felismerése is egészen jól megy, bár néhány esetben más felíratot talál meg egy ilyen rendszámkereső modul – míg ezzel szemben azért ember-

nek egy rendszám beazonosítása triviális feladat. Azonban gyorsaságban már felveszik az ilyen rendszerek a versenyt az emberi agy képazonosításával, egy rendszám megkeresése egy képen a másodpercnél kevesebb idő alatt megtörténik, és az adatbázisban való keresés is igen rövid időt vesz igénybe. A nehézséget az okozza, ha a rendszám koszos, tükröződik a kép, az autó erősen „bemozdul” vagy más felíratok is vannak a képen.

– **A számítógépes grafika, a virtuálisvalóság-készítés területéhez mennyire kapcsolódik a képfeldolgozás? Mindkét terület a grafikával kapcsolatos, ezért valószínű, hogy elkerülhetetlen a találkozás bizonyos szinten.**

– Igen, a két terület egyre inkább közeledik egymáshoz. A képfeldolgozást tekinthetjük úgy, mint egy analitikus folyamatot, ami szorosan kapcsolódik a gépi látáshoz. A grafika pedig virtuális objektumokat, többdimenziós modelleket hoz létre, alapjában véve szintetizál. Ez a két terület akkor találkozik, amikor például egy grafikai modellt kell fizikai paraméterekkel el látni – mondjuk egy három dimenzióban megrajzolt embermodellt valóság-hűen kell mozgatni. Akkor ezt képfeldolgozási módszerekkel úgy szokták megoldani, hogy markereket (könnyen detektálható jeleket) tesznek az emberi testre, kamerával rögzítik és feldolgozzák a valós mozgást, a modellt pedig az így nyert információkkal paraméterezik fel.

– **Milyen kapcsolata van az itthoni, az interjú elején felsorolt egyetemeken végzett kutatásoknak az iparral?**

– Vannak jól működő együttműködések, de talán van még mit to-

vábbfejleszteni e téren. Ez a szakmai közösségünk egyik távlati célja is. Ennek sok oka van, talán az egyik az, hogy a kutatások egy jelentős része még távol áll az alkalmazástól, ezért a hazai cégek jó része közvetlenül nem érdekelt ennek támogatásában.

Pl. nálunk a tanszéken foglalkozunk képkódolással. Ennek a szabványosítási folyamataiba magyar cégek egyelőre nehezen szólhatnak bele. Mi egy multinacionális céggel dolgozunk együtt, ami elég nagy ahhoz, hogy érdekérvényesítő hatása legyen egy ilyen folyamatban.

Az ipar általában már rövid távon bevételeket, szabadalmakat szeretne, a kutatók pedig olyan tudományos eredményeket, publikációkat, amelyekkel előreléphetnek a kutatói ranglétrán, ám amelyek kiforrott kidolgozása évek munkájába telhet.

A két dolog találkozása pedig nem egyértelmű. Ahhoz, hogy valaki sikeresen dolgozzon, megfelelő mennyiségű pénzt kell előteremteni, az állami támogatás ehhez jelenleg nem elég. A céges támogatás pedig inkább a napi munkához hasonlít: sokszor rövid távú célokkal, határidőkkel, ezért ez kevésbé tervezhető hosszú távra. Véleményem szerint ezen a helyzeten a nagyobb uniós vagy nemzeti pályázatok tudnak segíteni.

– **Az említett szabványok, szabadalmak, képkódolási vagy tömörítési eljárások nyílt vagy korlátozott felhasználhatósága könnyíti, vagy nehezíti a kutatást a szakterületen? Van-e beleszólása a kutatóknak ezek alakulásába?**

– Nem hinném, hogy a szabványok harca túlzott nagy hatással lenne a kutatásokra, bár a finanszírozás oldaláról közelítve biztos létezik ilyen jelenség is.

Az, hogy melyik szabvány fog győzni, vagy esetleg egyesülnek, és valamilyen értelemben sikerrel szerepel mindkettő, általában nem a kutatási fázisban dől el. Ezeknek a dolgoknak az elterjedése inkább a marketing eszközön és a kapcsolódó nagy cégek támogatásán múlik.

Kereskényi Balázs

Kornis Mihály:

Vígasztalások könyve

Ezt a könyvet azért írtam, hogy segítsék neked. Arra szeretne megtanítani, hogy ne félj a gondjaidtól, hanem üzenetnek tekintsd őket. Az életről vallott gondolataim ezek. Az élet élvezete nem kiváltság, de nem is bűn. Nem a lusták titka. Az élet szeretete nem kéjtelenség, hanem bölcsesség. Derű.

„Mit szólnál, ha azt mondanám: elgondolni magunkat valami határozottan többnek annál, mint amik e pillanatban ténylegesen vagyunk, ez a lehetőség mindennek a kulcsa?

Mármint feltételezni, hogy valami úgy is meglehet, hogy e pillanatban még elképzelni sem tudom, de valahol mégis hely van a számára.

Ha máshol nem, a képzeletben. S ha ott van hely, akkor bizonyosan kell lennie másutt is. Ez a gondolat számomra a legnagyobb remény forrása. A fejlődés nyitja. Út, amely az Örökkévaló trónusáig is elvezethet. (Ha ettől

megrémülsz – ami szent, az rémületet ébreszt –, azt mondom, te majd másfelé mész. Vagy nem. Ahogy akarod.)

Hogy képesek vagyunk valami nálunk többet elképzelni, feltételezni, helyet adni neki magunkban, ily módon szüntelen tágasabbá tenni a lelkünket, az eszünket, a képzeletünket: ez a lehetőség, én azt hiszem, hatalmas ígéret. Valóban el tudok képzelni olyat, ami meghalad engem. Akkor annak léteznie kell. Bennem. Ám akkor nemcsak az a valami vagy valaki létezik, hanem létezem én magam is, mint olyasvalaki, aki képes meghaladni önmagát. Aki képes nőni. Ha máshol nem, egyelőre önmön képzeletében.

Gondolod, az olyan kevés?

Ne felejtsd el, most olyasvalakit képelek, akinek a leglényegesebb tulajdonsága, hogy meghalad engem. Te is ilyen vagy, Olvasóm, én képzeltem gyermekem. Többnek kell lenned nálam, az én folytatásomnak, a gyermekemnek kell lenned. Ezt így mondja a Bibliában a Mondhatatlan: Az én fiam vagy. Ma nemzettek téged! (Zsoltárok 2, 7.) Egyelőre csak képzeletben vagy, de ha megírom ezt a könyvet, és leteszem eléd, megleszel igazán. Anyanyira, hogy önmagad számára is létezel, miközben e könyvön keresztül velem is viszonyban állsz. Amint veled én. Valójában máris te nézel rám odabentről – egy angyal szemével, egy Nagyobb szemével. Különben honnan

is tudnám, hogy miről kell szólnia a hozzád írt könyvnek?”

Részlet a könyvből:

Miben lehet reményünk?

Abban, hogy a rossz mellett ott áll a jó is. Azért van jó, mert rossz is van: mindkettő a szabad ítélet, a szabad akaratunkból származó döntés következtében jön e világra. Másfelől: amiként fenn van, úgy lenn is van. Megnyugtató, nem?

Vagy talán nem is olyan megnyugtató. De így igaz. Ha van balra, akkor van jobbra is. Ha van kicsi, létezik a nagy is. A jóság, éppúgy, mint a rossz-ság, az emberi világban mindenütt jelen van. Ámbár kiszámíthatatlan időközönként, de mindenkiben van jóság. Igaz, nem úgy, mint amire a másoknak eleve számítania lehet.

Hanem úgy, mint amiben szabad reménykedni.

Esetleg igen, esetleg nem. Az ember rossz-ságára bízást számíthatunk minden helyzetben, magad felől és más irányból egyaránt. Viszont, ha bajba kerülve, a másik jóságára is okvetlenül számíthat, alighanem csalódni fogsz. Meg is érdemled. Minden egyébtől függetlenül, mondd: te mindig, minden körülmények között jó vagy? Biztosan lehet rád számítani mindenkinek?

De reménykedni szabad a másik jóságában.

James Redfield:

A mennyei prófécia

9 felismerés

A könyv először szerzői magánkiadásban jelent meg, 1993-ban, ezt követte 1994-ben a Warner Books-féle kiadás. A könyv nagy népszerűséget szerzett, Észak-Amerikában több mint három millió példányban kelt el, és harmincnál is több nyelvre fordították le. A hatalmas olvasótábor furcsa módon nem a reklám hatására szerveződött, hanem szájha-gyomány útján: az olvasók, akik megszerették, ahhoz is vették a fáradságot, hogy ajánlják másoknak. Nem csoda, hogy sokan kérdezik: mit jelenthet ez a szokatlan siker? Mi lehet a jelenség magyarázata? A könyv olyan életformát jelenít meg,

amely lényünk legmélye számára ismerős. Más szóval: a felismeréseket azért érezzük vonzónak, mert valamennyien egy időben éljük át őket...

Az első felismerés:

A kritikus tömeg:

Az első felismerés a mindannyiunk életében előforduló titokzatos véletlenekre összpontosít. Évszázadokon át természetesen a vak szerencse játéka tartottuk az ilyen eseteket, és nem tulajdonítottunk jelentőséget nekik. Carl Jung, a svájci pszichológus szinkronicitásnak nevezte el az életben előforduló jelentős véletlenek jelenségét. A szinkronicitás viszont tekintve figyelhető meg különösen könnyen: ha végiggondoljuk életünk sorsfordulóit, a személyiség-

formálásunkat elindító családi hátteret, az érdeklődési körünk kialakításában, iskolaválasztásunkban szerepet játszó embereket, az útelágazásokat, ahol döntéseink oda juttattak, ahol most tartunk. A jelenben sokkal nehezebb állandóan ébren tartani ezt a tudatosságot. Kivel találkozunk ma? Milyen információ jut el hozzánk, hogy esetleg fordulatot hozzon életünkbe?

Azonnal arra törekszünk, hogy jobban megértsük a folyamatot, és többet tudjunk meg arról, hová vezetnek ezek a titokzatos véletlenek. Még az a kérdés is megfordul a fejünkben: léteznek ezek egyáltalán? Vajon valóban olyan fontos figyelni az egybeesés eseteire? Ezek a kérdések közvetlenül vezetnek el a második felismeréshez.

A 2. felismerés:

A tág jelen

Az új spirituális ébredés teljesebb világkép kialakulását jelenti, ez váltja fel a több száz év óta érvényesülő világias szemléletet, amely a túlélésre és a kényelemre helyezte a hangsúlyt. A technikai fejlődés fontos lépés volt ugyan, de az életünkben megjelenő véletlenek tudatosítása nyomán válhatunk nyitottá arra a tudásra, amely megmutatja, mi az ember célja ezen a bolygón, és mi is a világmindenség lényege.

A második felismerés akkor következik be, amikor megértjük az ébredés történelmi jelentőségét. Amikor belátjuk, hogy évszázadokon keresztül a világias élet álmát álmodtuk, és a „menyői pillanatok” tudatosítása valójában felébredés az anyagi biztonság és kényelem elsődlegességéről szóló tévképzetekből.

Az európai reneszánsz akkor kezdődött, amikor az emberek már nem bíztak a középkori egyházban, nem hitték, hogy a papok képesek lennének feltárni a spirituális valóságot. A tudomány kapott megbízást arra, hogy vizsgálat alá vegye a világot, és fölfedezze számunkra a spiritualitás lényegét. A tudósok egészen a legutóbbi időkig csupán azoknak az erőknél a kutatásával foglalkoztak, amelyek szerintük a világ működését szabályozzák.

Csak hogy az egyház tekintélyvesztésével odalett a biztonságérzete is, és ez mély egzisztenciális válságot idézett elő. Mi az emberi élet célja? A létbizonytalanságon azzal próbáltunk enyhíteni, hogy új célt tűztünk magunk elé: a fizikai haladást. Elhatároztuk, hogy berendezkedünk bolygónkon, és jobbítunk életkörülményeinken. Az ipari forradalom idején szá-

mos nagy technikai előrelépést tettünk, s ez alatt tudatunkban lassan átalakult a "fejlődés" szó jelentése. Világi dolgokkal foglalkoztunk, elfogadtuk az illúziót, amely szerint racionális és kiszámítható világegyetemben élünk, itt a véletlenek semmit sem jelentenek.

A huszadik század utolsó évtizedeiben, amikor már teljesen a tudomány vette át az irányítást, ez a spirituális titokzatosságtól megfosztott világszemlélet kezdett széthullani. A második felismerést akkor sajátítjuk el, ha megértjük, hogy a történelem folyama hozott bennünket ide, ahol az új, titokzatosságokkal teli világnézet bontakozik ki. [...]

A 3. felismerés

A folytatáshoz kellemes perceket, jó ébredést kívánunk!...

IX. Országos Neumann Kongresszus

(folytatás a 2. oldalról)

Az adóhivatallal kapcsolatban elhangzott, hogy az Egységes Magyar Munkaügyi Adatbázis a hivatal fenntartósága alá kerül, de ennek mikéntje még nem ismert. Az EMMÁ-t jelenleg működtető Foglalkoztatási Hivatal sem tud további részleteket az adatbázissal kapcsolatban, annál is inkább, mivel a foglalkoztatási törvényt is módosítani kellene a változtatáshoz. Az viszont biztos, hogy az Egészségügyi Minisztérium által létrehozott Dr. Infó (www.drinfo.hu) leáll, megszüntetik a működést. – mondta az üzemeltetők nevében *Fogarassy Károly*.

Az egyik legsikeresebb hazai alkalmazás az Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht. rendszere, amely idén először februárban a teljes felvételi folyamatot online folyamattá tette – a vizsgadíjak fizetésétől a szükséges dokumentumok elfogadásáig. Februárban 12 ezer jelentkezés érkezett az ügyfélkapun keresztül, azóta újabb 28 ezer diák intézte ilyen módon a későbbiket, vagyis a jelentkezők egy harmada használja az elektronikus ügyintézés lehetőségét. *Rába Ferenc*, az Országos Nyugdíjnyújtó Intézet munkatársának véleménye

szerepe szerint azonban az elektronikus ügyintézés valószínűleg korfüggő, és nem az idősök sajátja. Eddig összesen 15 nyugdíj ügyet intéztek rendszerükön keresztül elektronikus formában.

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár IT igazgatója, *Király Gyula* vi-

**Információs társadalom –
nincs más választás**

**Nemzeti fejlesztés,
együtt Európával**

szont arról tájékoztatta a konferencia hallgatóságát, hogy 2008. január 1-jétől bevezetik a biztosított jogviszonyt igazoló kártyát, amely egy elektronikus azonosító chipet fog tartalmazni. A bevezetés EU-s elvárás, már folyik a tesztelés az országban 16 ezer kártyával. Ha létrejön a rendszer, akkor a patikák, a háziorvosok és a kórházak kapcsolódnak be az információs folyamatokba. Várható teljes költsége hatvan-hatvanöt milliárd forintba tehető.

A kereskedelem és a vámügyintézés sem maradhat ki az elektronikus szolgáltatók közül, így a VPOP IT szakértője, *Vályi-Nagy Vilmos* is ismertette az el-

képzeléseiket. Az év végére egy nem bonyolult import ügylet engedélyezési eljárása öt percre rövidül a mostani több órával, néhány nappal szemben. 2006 végére a teljes import ügyintézés internetre kerül.

A Neumann kongresszus e-közigazgatás szekciójának vezetője, *Tóth Zoltán*, az MTA SZTAKI Elektronikus-közigazgatás Módszertani Központjának vezetője kiemelte, Litvániában ősszel indítják az elektronikus szavazás projektet. Magyarország – bár sokat fejlődött ezen a területen – még nem tart itt. A módszertani központot éppen azért hozták létre, hogy legyen egy olyan kutatóhely és bemutatóterem, amely segíti az elektronikus aláírás, és a szolgáltatások társadalmi elfogadottságának javítását (www.ekmk.sztaki.hu). A módszertani központot *Vámos Tibor* akadémikus is aktívan segíti munkájával, aki a konferencián az elektronikus aláírás hazai használatának adatvédelmi megfontolásairól beszélt.

A párhuzamosan zajló szekciók a sokak által hiányolt magyar nyelvű tartalomfejlesztés helyzetével, az oktatástól a fogyatékkal élők támogatásáig használható beágyazott rendszerekkel, valamint a felsőoktatásban folyó informatikai oktatás korszerűsítésével foglalkoztak.

Tasi Katalin

Képek a IX. Országos Neumann Kongresszusról

*Dr. Bakonyi Péter elnök megnyitja
a Kongresszust*

*Pillanatkép
az egyik plenáris ülésen*

*Dr. Raffai Mária és Alföldi István
Dr. Dileep Bhandarkarral (Intel Corp.)*

*Dr. Vámos Tibor átveszi az életmű-díjat
Dr. Bakonyi Pétertől és Alföldi Istvántól*

*Pillanatkép: Dr. Hanák Péter, Dr. Magyar
Gábor és Dr. Sieglér András*

*Bakonyi Péter pohárköszöntőjét hallgatják
a gálaesten, a Győri Nemzeti Színházban*

A Kongresszuson készült képek letölthetők a www.njszt.hu címről

**A Neumann János
Számítógép-tudományi Társaság
Hírlevele**

Elnök: Dr. Bakonyi Péter
Felelős szerkesztő: Alföldi István
Szerkesztő: Szedlmayer Bea

NJSZT titkárság

1054 Budapest, Báthori utca 16.
Tel.: (1) 472-2710, (1) 472-2720
fax: (1) 472-2739
e-mail: ecd1@njszt.hu;
honlap: www.njszt.hu
Nyomda: Reprográf Kft.

Lapunk havonta 2300 példányban jelenik meg. Egyéni és jogi tagjainkon (cégek, vállala-

tok, intézmények) keresztül a szakma csaknem minden képviselőjéhez eljut, és naprakész információkat nyújt a Társaság, valamint a szakterület aktuális eseményeiről, újdonságairól.

Hírlevelünkben továbbra is közzéteszünk hirdetések, felhívásokat.

Ezzel kapcsolatban kérjük, forduljon titkárságunkhoz.

Következő lapzártá: 2006. augusztus 17.